

30 Αυγούστου, 2006

Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κύριο Αντώνη Βασιλείου
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Λεωφόρο Βύρωνος 7
1463 Λευκωσία

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ,

Θέμα: Αίτημα της Συνομοσπονδίας μας (ΚΥΣΟΑ) να στηρίξετε και να προωθήσετε τις Προτάσεις Νόμου, που βρίσκονται κατατεθειμένες στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για εργοδότηση (επαγγελματική αποκατάσταση) των ατόμων με αναπηρία, με βάση την Οδηγία της ΕΕ 2000/78/ΕΚ και ιδιαίτερα μετά την Πέμπτη Τροποποίηση του Συντάγματος.

Εκφράζουμε την αναστάτωση, την απογοήτευση, την ανησυχία και την αγωνία του κόσμου των αναπήρων της Κύπρου, για την κατακόρυφα αυξανόμενη ανεργία και τη συνεπακόλουθη κοινωνική περιθωριοποίησή τους στα όρια της φτώχειας, μετά την κατάργηση του θεσμού της ποσόστωσης υπέρ τους στις προσλήψεις στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία και εν μέρει και στη Δημόσια Υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Ως γνωστό, η εν λόγω ποσόστωση καταργήθηκε με βάση απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 3389 Δημοκρατία Vs Ελένη Κωνσταντίνου το Σεπτέμβριο του 2002, η οποία (πριν την Πέμπτη Τροποποίηση του Συντάγματος) ερμήνευσε και εφήρμοσε τις διατάξεις του άρθρου 28 του Συντάγματος κατά τρόπο που δεν επιτρέπει διαφορετική μεταχείριση καμιάς ομάδας ατόμων ενώπιον του νόμου, αφού το εν λόγω άρθρο 28 του Συντάγματος δεν προβαίνει σε καμιά ρητή εξαίρεση. Σημειώνεται ότι το Ανώτατο Δικαστήριο στην εν λόγω απόφασή του έκρινε το συγκεκριμένο Νόμο 55(I)/1996, ο οποίος παρείχε προτεραιότητα στις προσλήψεις στο δημόσιο τομέα, όχι αποκλειστικά υπέρ των ατόμων με αναπηρία αλλά βασικά υπέρ ατόμων χωρίς αναπηρία (τέκνα ή και συγγενείς εγκλωβισμένων, αγνοουμένων ή αναπήρων παθόντων πολέμου) και εν μέρει μόνο καλύπτονταν και άτομα με αναπηρία και συγκεκριμένα μόνο ανάπηροι παθόντες.

Για τούτο υποβάλλουμε το πιο πάνω αίτημα για προώθηση και στήριξη των συγκεκριμένων Προτάσεων Νόμου, που βρίσκονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι εν λόγω Προτάσεις είναι θεμελιωμένες στις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ, η οποία, ούτως ή άλλως, κατά τη θεωρία και επιστήμη του ευρωπαϊκού δικαίου και ειδικότερα σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), υπερίσχυε μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, του άρθρου 28 του Συντάγματος, αλλά, εν πάση περιπτώσει, δεν υπάρχει πια καμιά αμφιβολία για την υπεροχή της, ως μέρους του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου, μετά την Πέμπτη Τροποποίηση του Συντάγματος, που το

ορίζει ρητά στο άρθρο 1Α του Συντάγματος, το οποίο προστέθηκε με την εν λόγω Τροποποίηση. Οι νομοθετικές ποσοτώσεις που ισχύουν σε πλείστα κράτη μέλη της ΕΕ υπέρ των ατόμων με αναπηρία, είτε αυτές ίσχυαν πριν την Οδηγία 2000/78/ΕΚ είτε θεσπίστηκαν μεταγενέστερα, στηρίζονται, ερμηνεύονται και εφαρμόζονται, έχοντας ως θεμέλιο τις διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας και επειδή συνάδουν με αυτή.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 7 της Οδηγίας, με τίτλο «Θετική δράση και ειδικά μέτρα», ορίζει χαρακτηριστικά τα εξής:

«1. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πλήρης ισότητα στην επαγγελματική ζωή, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν ειδικά μέτρα με σκοπό την πρόληψη ή την αντιστάθμιση μειονεκτημάτων για ένα από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Όσον αφορά τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να εισάγουν διατάξεις προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας, ούτε μέτρα που στοχεύουν στη δημιουργία ή τη διατήρηση προϋποθέσεων ή διευκολύνσεων με σκοπό τη διαφύλαξη ή την ενθάρρυνση της ένταξής τους στον κόσμο της εργασίας.»

Το άρθρο 1Α του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο προστέθηκε με την Πέμπτη Τροποποίηση του Συντάγματος, υπό το βάρος της υπεροχής του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ ή και της προσχώρησής μας στην ΕΕ, έθεσε υπέρνω του Συντάγματος τις Οδηγίες και συγκεκριμένα, στην παρούσα περίπτωση, την Οδηγία 2000/78/ΕΚ υπέρνω των διατάξεων του άρθρου 28 του Συντάγματος και της πιο πάνω δικαστικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, συμπληρώνοντας ουσιαστικά το άρθρο 28 του Συντάγματος περί ισότητας. Το εν λόγω άρθρο 1Α έχει ως ακολούθως:

«Ουδεμία διάταξη του Συντάγματος θεωρείται ότι ακυρώνει νόμους που θεσπίζονται, πράξεις που διενεργούνται ή μέτρα που λαμβάνονται από τη Δημοκρατία τα οποία καθίστανται αναγκαία από τις υποχρεώσεις της ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε εμποδίζει Κανονισμούς, Οδηγίες ή άλλες πράξεις ή δεσμευτικά μέτρα νομοθετικού χαρακτήρα που θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ή από τα θεσμικά τους όργανα ή από τα αρμόδια τους σώματα στη βάση των συνθηκών που ιδρύουν τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ή την Ευρωπαϊκή Ένωση από του να έχουν νομική ισχύ στη Δημοκρατία.»

Έπεται, πιστεύουμε, πως τώρα πια δεν πρέπει να υπάρχει κανένας δισταγμός για τη θέσπιση της ποσόστωσης, που για χρόνια ζητούμε, αφού η συγκεκριμένη Οδηγία της ΕΕ την επιτρέπει ως θετικό μέτρο (θετική δράση) μόνο υπέρ ατόμων με αναπηρία και ειδικά για τα άτομα αυτά, οι διατάξεις της Οδηγίας εφαρμόζονται ήδη σε πλείστα κράτη μέλη, άλλα υποκατάστατα μέτρα, παρά τις προσπάθειες του Κράτους και της Συνομοσπονδίας μας στην Κύπρο, έχουν αποτύχει, η ανεργία μεταξύ των ατόμων με αναπηρία συνεχώς αυξάνει και η εν λόγω Οδηγία της ΕΕ ουσιαστικά εισάγει εξαίρεση στο άρθρο 28 του Συντάγματος μόνο υπέρ των ατόμων με αναπηρία ενάντια στην ισοπεδωτική ισότητα ενώπιον του νόμου γενικά.

Είναι σαφές από τη διατύπωση και το πνεύμα του νέου άρθρου 1Α του Συντάγματός μας πως καμιά διάταξη του Συντάγματος δεν μπορεί να παρεμποδίσει τις διατάξεις της

Οδηγίας 2000/78/ΕΚ «από του να έχουν νομική ισχύ στη Δημοκρατία». Επίσης, επιπρόσθετα, καμιά διάταξη του Συντάγματος μπορεί να θεωρηθεί ότι ακυρώνει το Νόμο για ποσόστωση που ζητούμε να θεσπιστεί, γιατί το νομοθετικό τούτο μέτρο καθίσταται αναγκαίο από την υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να επιτύχει το αποτέλεσμα που επιδιώκει η συγκεκριμένη Οδηγία, δηλαδή τη «δημιουργία ή τη διατήρηση προϋποθέσεων ή διευκολύνσεων με σκοπό τη διαφύλαξη ή την ενθάρρυνση της ένταξής τους στον κόσμο της εργασίας», χωρίς τούτο να εμποδίζεται από την «αρχή της ίσης μεταχείρισης», όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 7.2 της εν λόγω Οδηγίας και όπως απαιτεί το άρθρο 247 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμπληρωματικά, οι θέσεις μας αυτές ενισχύονται και από τις τροποποιήσεις που επήλθαν στα άρθρα 140, 169 και 179 του Συντάγματος για να συνάδουν με το Ευρωπαϊκό Κέκτημένο.

Επαναλαμβάνουμε, τέλος, την πιο πάνω παράκλησή μας για τις δικές σας ενέργειες και στήριξη σας και είμαστε στη διάθεση σας για παραπέρα πληροφορίες ή διευκρινίσεις. Πιστεύουμε, μάλιστα, πως θα ήταν πολύ χρήσιμη μια συνάντηση μαζί σας, το συντομότερο δυνατό, την οποία και ζητούμε, για ανταλλαγή απόψεων, τροchioδρόμηση του αιτήματός μας και παραπέρα εξηγήσεις και ανάπτυξη των απόψεων και θέσεων μας.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων,

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Μίκης Φλωρέντζος,
Πρόεδρος.

Α. Π. Χαπούπης,
Γεν. Γραμματέας.